

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Malinowska
Protokolant:	sekretarz sądowy Patrycja Żuk

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w miejscowości Z.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 grudnia 2011 roku nr (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję;

II. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w miejscowości Z. kwotę 477 zł (czterysta siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt: XVII AmE 37/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 grudnia 2011 r., znak: (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zwany dalej „Prezesem URE” lub „Pozwanym”) wymierzył przedsiębiorcy Elektrowni (...) S.A. - Grupa (...) (zwanemu dalej „Powodem”), karę pieniężną w wysokości 2 304 000,00 zł ((...) % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego w 2010 r.) w związku z niewypełnieniem przez niego w I połowie 2007 r. obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne. W uzasadnieniu wskazał m.in., że z posiadanych informacji wynika, że od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2007 r. spółka nie dokonała zakupu energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci i nie wytworzyła wymaganej ilości energii elektrycznej we własnych skojarzonych źródłach energii. Spółka otrzymała ofertę sprzedaży energii o wytwórcy energii z Kogeneracji (Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w S.) jednak nie skorzystała z niej i to pomimo wydania przez Prezesa URE komunikatu w który poinformował on, że w przypadku odmowy zakupu energii wysoce prawdopodobna staje się perspektywa wypełnienia przez podmiot przesłanek uzasadniających zastosowanie dotkliwych sankcji karnych. Dodatkowo podczas badania realizacji obowiązku zakupu energii elektrycznej w skojarzeniu z wytworzeniem ciepła ujawniono nieprawidłowość polegającą na zaliczeniu w poczet wypełniania obowiązku wytworzonej energii, która nie spełniała wymagań przedstawionych w § 3 ust. 2 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. tj. energii wytworzonej w

Kogeneracji w rozumieniu Dyrektywy 2004/8/WE. Zdaniem Prezesa URE wytworzona przez powoda energia spełnia parametry określone w Dyrektywie ale nie spełnia warunków określonych przez prawodawstwo krajowe. Dyrektywa ta nie została implementowana do prawa krajowego, ale wbrew twierdzeniom powoda nie można jej stosować bezpośrednio albowiem jej postanowienia nie są wystarczająco precyzyjne i bezwarunkowe; ponadto nie została spełniona przesłanka układu wertykalnego czyli relacji podmiot - państwo jako kierunku obowiązywania postanowień Dyrektywy. Dlatego też, zdaniem Prezesa URE, nie można uznać, że zakup energii elektrycznej, spełniającej parametry określone w Dyrektywie ale nie spełniającej wymogów stawianych przez prawodawstwo krajowe, może zostać uznany za wykonanie obowiązku zakupu energii ze skojarzenia o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne, (k. 4 - 11)

Od powyższej decyzji Powód złożył odwołanie zarzucając zaskarżonej decyzji naruszenie:

- art. 9, art. 87 ust. 1, art. 90 ust. 1 oraz art. 91 Konstytucji poprzez nieuwzględnienie dyspozycji tych przepisów przy wydaniu zaskarżonej decyzji i pozbawienie efektywności norm prawa europejskiego;
- art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne w zw. z art. 56 ust. 1 pkt la oraz w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. Nr 267, poz. 2657) (zwanego dalej: "rozporządzeniem") poprzez niewłaściwą interpretację i przyjęcie, iż wykonanie obowiązku powinno nastąpić niezależnie od deficytu na rynku energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu oraz faktu, iż ta sama oferta Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. została złożona do wielu podmiotów, braku faktycznej możliwości wykonania obowiązku, reorganizacji grupy kapitałowej (...), która miała miejsce z końcem roku 2006, a która obiektywnie uniemożliwiła przyjęcie tej oferty;
- art. 56 ust.1 pkt la oraz art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne oraz § 3, § 4 oraz § 5 rozporządzenia w zw. art. 10 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (zwanego dalej: „TWE”) oraz w zw. z art. 9, art. 87 ust. 1, art. 90 ust. 1 oraz art. 91 Konstytucji poprzez ich błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie polegające na nieuwzględnieniu do oceny wykonania obowiązku w odniesieniu do energii wytwarzanej w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2007 r. przez jednostki wytwórcze Powoda definicji energii z wysoko sprawnej kogeneracji zawartej w art. 3 dyrektywy 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie promowania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii oraz zmieniająca dyrektywę 92/42/EWG (Dz. U. UE L z 2004 Nr 52, poz. 50, z późn. zm.) (dalej zwanej: "dyrektywą kogeneracyjną"), w związku z tym, iż stosowne organy państwowe nie dokonały jej implementacji, a przez to naruszenie art. 1, art. 2, art. 3 i art. 7 dyrektywy;
- art. 56 ust. 1 pkt la ustawy - Prawo energetyczne w zw. z art. 10 TWE oraz art. 9, art. 87 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 91 Konstytucji poprzez niewłaściwe ich zastosowanie polegające na nałożeniu kary pieniężnej w sytuacji, gdy Rzeczpospolita Polska nie wykonała w wyznaczonym terminie ciężącego na niej obowiązku implementacji dyrektywy kogeneracyjnej do krajowego porządku prawnego, a w związku z tym nie może czerpać korzyści z tytułu naruszenia prawa wspólnotowego;
- art. 7 w zw. z art. 12 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) poprzez nieustalenie w sposób wyczerpujący wszystkich istotnych faktów, a w szczególności, czy energia

elektryczna produkowana w jednostkach wytwórczych Powoda spełnia wymogi określone dyrektywą kogeneracyjną do uznania jej za energię wytworzoną w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła;

- błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że: powód nie podjął wszystkich możliwych działań w celu wykonania obowiązku, produkowana przez Powoda energia nie spełnia wymogów energii wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła i nie można jej zaliczyć na poczet wykonania obowiązku.

W uzasadnieniu odwołania podniesiono m. in., że powód miał prawo powołać się na postanowienia Dyrektywy Kogeneracyjnej w zakresie definicji energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji przy braku jej implementacji w prawie krajowym. Ponadto wbrew twierdzeniom Prezesa URE powód w roku 2006 nie sprzedawał energii elektrycznej do odbiorców końcowych determinujących realizację obowiązku. Powód dokonywał jedynie technicznej odsprzedaży energii elektrycznej dostarczonej przez (...) S.A. na rzecz tzw. „odbiorców kominowych”. Dalej powód zarzucił, iż rozporządzenie określające parametry energii podlegającej zaliczeniu na poczet wykonania obowiązku zakupu zostało uchylone w dniu 24 lutego 2007 r. co oznacza, że w tym okresie nie istniały przepisy wykonawcze, które określałyby wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej wytwarzanej w kogeneracji w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, (k. 12-23)

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o jego oddalenie powielając wcześniej zaprezentowaną argumentację. Ponadto pozwany dodatkowo wyjaśnił, iż niedopuszczalne jest przyjęcie bezpośredniej skuteczności dyrektywy w układzie horyzontalnym w odniesieniu do innych osób fizycznych i prawnych, gdyż wymogiem jej skuteczności jest odpowiednia inkorporacja zawartych w danej dyrektywie postanowień do krajowych porządków prawnych za pomocą odpowiednich aktów prawa wewnętrznego. Celem dyrektywy jest promocja kogeneracji, a nie jej określona forma, tym samym nie można także się zgodzić, że działania Prezesa URE oparte o prawodawstwo krajowe w jakikolwiek sposób przeczą celowi dyrektywy. Nie można się również zgodzić ze stanowiskiem Powoda, że energia wytworzona w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła nie została mu zaoferowana w myśl art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, ponieważ oferta nie została złożona w I połowie 2007 r. Należy zauważyć, że w minionym stanie prawnym przedsiębiorstwa, które chciały wypełnić obowiązek z art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, podpisywały umowy na zakup energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu ze znacznym wyprzedzeniem. Oferta Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z dnia 14 listopada 2006 r. złożona

została z wyprzedzeniem czasowym, który umożliwiał przeprowadzenie negocjacji, podpisanie umowy i rozpoczęcie dostaw w I połowie 2007 r. Prezes URE podniósł, że przedsiębiorstwo energetyczne jako profesjonalista, prowadzący działalność gospodarczą na podstawie koncesji, powinno mieć pełną świadomość ciężących na nim obowiązków ustawowych. Powinien w związku z tym wiedzieć, że w realizacji tych obowiązków mogą wystąpić nieprzewidziane trudności uniemożliwiające ich wykonanie zgodnie z założeniami. Nie można się również zgodzić z zarzutem Powoda, iż w 2006 r. Powód nie miał odbiorców końcowych, lecz odsprzedał energię zakupioną od (...) S.A. na rzecz tzw. "odbiorców kominowych" którzy byli przyłączeni do sieci wewnętrznej Powoda. Należy jeszcze raz zauważyć, że Powód został już raz ukarany prawomocną decyzją Prezesa URE z dnia 24 lipca 2008 r., znak: (...) (k. 118-129 akt administracyjnych), za niewypełnienie obowiązku z art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne w 2006 r. . W trakcie postępowania administracyjnego oraz postępowania sądowego Powód nie kwestionował, iż posiadał odbiorców końcowych w 2006 r. (vide: pismo z dnia 4 maja 2007 r., znak: (...) - k. 115-116 akt administracyjnych). Zatem obecne twierdzenia Powoda należy uznać za nieprawdziwe i przywołane tylko na użytej niniejszego postępowania. Nie można się również zgodzić z twierdzeniem, iż z dniem 24 lutego 2007 r. rozporządzenie zostało uchylone, co wynika z treści art. 14 ustawy zmieniającej, a dla I półrocza 2007 r. nie istniały przepisy wykonawcze które określałyby wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej wytwarzanej w kogeneracji w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym. Przepisy przejściowe utrzymały w mocy regulacje prawne dotyczące rozliczenia obowiązku z art. 9a ust. 8 ustawy - Prawo energetyczne, za okres od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2007 r. (art. 11 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne), (k. 71 - 79)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) S.A. w P. (poprzednio: Elektrownia (...)) jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie wytwarzania i obrotu energią elektryczną, na podstawie koncesji udzielonych przez Prezesa URE mocą decyzji z dnia 20 października 1998 r. i 10 grudnia 2002 r.

dowód: okoliczność bezsporna

W okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r. powód dostarczył i sprzedał do odbiorców końcowych energię elektryczną w ilości 3 859, 814 MWh.

dowód: pismo powoda z dnia 4 maja 2007 r. (k. 115-116 akt adm.)

W dniu 14 listopada 2006 r. Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w S. złożyło powodowi ofertę sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej w pełnym skojarzeniu z ciepłem w ilości ok. 50 000 MWh.

dowód: pismo z dnia 14 listopada 2006 r. (k. 53 akt adm.)

W pierwszym półroczu 2007 r. powód dokonał sprzedaży na rzecz odbiorców końcowych 875 277, 112 MWh energii elektrycznej.

dowód: pismo powoda z dnia 29 kwietnia 2008 r. wraz z załącznikiem nr 1 (k. 1-2,4 akt adm.)

W tym samym okresie powód wytworzył 146 654, 75 MWh elektrycznej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (w Kogeneracji wg definicji zawartej w Dyrektywie 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r), z czego 133 042, 121 MWh przeznaczył na wykonanie obowiązku o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne.

dowód: pismo powoda z dnia 11 września 2009 r. (k. 35 - 40 akt adm.)

opinia biegłego (k. 156-167)

W roku 2010 łączna wysokość przychodów powoda z tytułu działalności koncesjonowanej wyniosła (...) zł.

dowód: oświadczenie powoda z dnia 13 października 2011 r. (k. 144 akt adm.)

W dniu 21 lutego 2006 r. bezskutecznie upłynął termin na implementację do polskiego porządku prawnego Dyrektywy 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego

2004 r. w sprawie promowania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii.

dowód: okoliczność znana powszechnie - art. 228 § 1 kp.c.

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom; ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd w pełni podziela wnioski płynące z opinii biegłego sporządzonej w niniejszej sprawie. Podniesione przez pozwanego względem opinii zarzuty stanowią jedynie polemikę ze stanowiskiem biegłego i jako takie nie zasługują na uwzględnienie. Pozwany nie wykazał okoliczności podważających wnioski zawarte w opinii. Podnoszony przez pozwanego argument, iż biegły sporządzał podobną opinię w innej sprawie zawisłej przed tut. Sądem nie rzutuje negatywnie na wartość dowodową opinii, stanowi raczej okoliczność potwierdzającą fachowość i znanostwo tematyki poruszanej przez biegłego w opinii.

Sąd oddalił wnioski dowodowe strony powodowej o przesłuchanie świadków dochodząc do przekonania, że dotyczą one albo okoliczności nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy albo okoliczności udowodnionych w inny sposób, w szczególności okoliczności będących przedmiotem dowodu z opinii biegłego.

Z tych samych przyczyn Sąd oddalił wnioski powoda o dopuszczenie dowodów z dokumentów dołączonych do odwołania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 9a ust 8 ustawy Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2007 r.) przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązane, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, do zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opisany powyżej obowiązek uszczegółowiony został mocą rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego obowiązku zakupu

energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła. Paragraf 5 tego rozporządzenia stanowi, iż ww. obowiązek uznaje się za spełniony, jeżeli udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej ze skojarzonych źródeł energii przyłączonych do sieci lub wytworzonej we własnych skojarzonych źródłach energii i sprzedanej odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo energetyczne tym odbiorcom wynosi nie mniej niż 15,2% w 2007 r.

Jest okolicznością bezsporną, iż w okresie do którego odnosi się zaskarżona decyzja (1.01.2007 r. - 30.06.2007 r.) powód był przedsiębiorcą energetycznym zajmującym się wytwarzaniem i obrotem energii, sprzedawanej następnie do odbiorców końcowych. Zgodnie z oświadczeniem powoda, w I półroczu 2007 r. dokonał on sprzedaży na rzecz odbiorców końcowych 875 277, 122 MWh. Zatem powód obowiązany był sprzedać na rzecz odbiorców końcowych nie mniej niż 15, 2% tej ilości a więc 133 042, 121 MWh energii elektrycznej pochodzącej z kogeneracji.

Z powołanych przepisów wynika, że obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne może być zrealizowany albo przez zakup odpowiedniej ilości energii wytworzonej w kogeneracji oferowanej przez inny podmiot, albo wytworzenie tej energii przez podmiot podlegający obowiązkowi.

Powód twierdził, że obowiązek wykonał, albowiem wytworzył w kogeneracji 146 654, 75 MWh energii elektrycznej z czego przeznaczył dla odbiorców końcowych wymaganą ilość 133 042, 121 MWh.

Twierdzenia powoda znajdują oparcie w dowodach zgromadzonych w postępowaniu. W szczególności w toku postępowania na podstawie zebranego materiału dowodowego w postaci opinii biegłego P. S. Sąd ustalił, że powód w swoich jednostkach wytwórczych wytworzył 146 654, 76 MWh z wysokosprawnej kogeneracji w rozumieniu przepisów dyrektywy 2004/8/w Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. Biegły stwierdził przy tym, iż istnieje teoretyczna możliwość ustalenia na podstawie samej tylko Dyrektywy kogeneracyjnej i załączników do niej ilości wyprodukowanej energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji. Biegły wskazał, że przedstawionych danych wynika, że urządzenia wytwórcze powoda w okresie 1.01.2007 r.- 30.06.2007 r. pracowały w układzie wysokosprawnej kogeneracji. Obliczona dla tego okresu wartość wskaźnika PES (oszczędność energii pierwotnej) wynosiła 20, 180% i była znacznie powyżej wartości kryterialnej określonej w Dyrektywie dla tego typu jednostek. Przy określaniu wartości wskaźnika wykorzystano wartości sprawności referencyjnych dla wytwarzania energii

elektrycznej i cieplnej na podstawie Decyzji Komisji z dnia 21 grudnia 2006 r. ustanawiającej zharmonizowane wartości referencyjne wydajności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła.

W niniejszym postępowaniu pozwany podniósł, iż ww. Dyrektywa kogeneracyjna nie została implementowana do prawa krajowego, ale wbrew twierdzeniom powoda nie można jej stosować bezpośrednio albowiem jej postanowienia nie są wystarczająco precyzyjne i bezwarunkowe; ponadto nie została spełniona przesłanka układu wertykalnego czyli relacji podmiot - państwo jako kierunku obowiązywania postanowień Dyrektywy. Dlatego też, zdaniem Prezesa URE, nie można uznać, że zakup energii elektrycznej, spełniającej parametry określone w Dyrektywie ale nie spełniającej

wymogów stawianych przez prawodawstwo krajowe, może zostać uznany za wykonanie obowiązku zakupu energii ze skojarzenia o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne.

Kwestia kluczowa dla rozstrzygnięcia sporu w niniejszej sprawie sprowadza się przeto do pytania, czy możliwe jest zastosowanie przepisów dyrektywy 2004/8/w Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. dla oceny, czy wytworzona przez powoda energia elektryczna spełnia kryteria energii wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji.

W ocenie Sądu odpowiedź na to pytanie jest pozytywna.

W wyroku z dnia 29 maja 2013 r. (VI ACa 442/13), w sprawie o zbliżonym stanie faktycznym, Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, iż w doktrynie prezentowany jest jednoznaczny pogląd, iż upływie terminu wyznaczonego do implementacji, pełna stosowalność bezpośrednio obowiązujących norm dyrektywy nie budzi zastrzeżeń. W przypadku prawidłowej i efektywnej implementacji normy dyrektywy nadal obowiązują, ale stosuje się, co do zasady, krajowe normy implementujące dyrektywę, gdyż to właśnie te normy powinny zapewnić osiągnięcie rezultatu założonego przez dyrektywę (por. B. Kurcz Dyrektywy Wspólnoty Europejskiej i ich implementacja do prawa krajowego., Zakamycze 2004, str.67)

Jeżeli dyrektywa jest właściwie implementowana, jej treść rozciąga się na jednostki poprzez pośrednictwo środków implementacyjnych przyjętych przez państwa członkowskie (por. C-8/81B. 1982, Zb. Orz. 53, pkt. 19). W razie nieosiągnięcia założonego rezultatu przez normy krajowe w wyznaczonym terminie można stosować normy samej dyrektywy, które w razie sprzeczności z innymi normami krajowymi korzystają z przywileju pierwszeństwa bowiem obowiązek osiągnięcia zakładanego w dyrektywie rezultatu byłby pozbawiony skuteczności, gdyby nie był powiązany z terminem. Wynika to pośrednio z treści art. 249 akapit 3 TWE, ale przede wszystkim z zasady pierwszeństwa prawa wspólnotowego, zasady solidarności

wyrażonej w art. 10 TWE i wypracowanej przez ETS zasady zadośćuczynienia szkodzie, jaka wyrządza niestosowanie prawa wspólnotowego. Sytuacje takie należy traktować jako szczególne, które powinny być traktowane jako wyjątki od zasady stosowania prawa krajowego, jako podstawy prawnej dla działań organów państw członkowskich w zakresie regulowanym przez normy dyrektywy.

Europejski Trybunał Sprawiedliwości w orzeczeniu B. (op. cit.) stwierdził, że skoro rozporządzenia obowiązują bezpośrednio i tym samym mogą być bezpośrednio skuteczne to nie oznacza to, że inne kategorie aktów wymienione w art. 249 TWE nie mogą nigdy wywierać podobnych skutków. Moment upływu terminu wyznaczonego do implementacji wyznacza granice, od której normy dyrektywy nie są już adresowane tylko do państwa członkowskiego, ale erga omnes w danym porządku prawnym (por. A Wróbel Stosowanie dyrektyw przez sądy (polskie) (w) Materiały konferencyjne, Prawo Unii Europejskiej w wewnętrznym porządku prawnym państw członkowskich, Warszawa 2003 s. 58). Wyznaczony czas na implementację Dyrektywy kogeneracyjnej do polskiego porządku prawnego bezskutecznie upłynął w dniu 21 lutego 2006r.

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, przepisy rzeczony Dyrektywy kogeneracyjnej są jasne i precyzyjne. Wynika to chociażby z opinii biegłego, który wskazał wprost, iż jest możliwe w oparciu o samą treść dyrektywy i treść załączników do niej, ilości wyprodukowanej energii elektrycznej w wysokosprawnej Kogeneracji.

Podkreślenia przy tym wymaga, że przedmiotowa dyrektywa jest bezwarunkowa, jej cel określony w art. 1 jest jednoznaczny i nie pozostawia państwom członkowskim swobody co do możliwości wdrożenia dyrektywy do krajowego porządku prawnego. Po przekroczeniu terminu przeznaczony na implementację dyrektywy organy państw członkowskich, w tym sądy, są nią związane i z urzędu obowiązane do jej stosowania.

Przepisy dyrektywy - wbrew twierdzeniom pozwanego - wywołują niewątpliwie skutki w układzie wertykalnym państwo - podmiot prywatny. Obowiązek zakupu dotyczy bowiem stosunków handlowych pomiędzy dwoma przedsiębiorstwami energetycznymi, tj. z jednej strony istnieje obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się obrotem energią elektryczną do jej zakupu, a z drugiej strony zagwarantowanie przedsiębiorstwu

energetycznemu wytwarzającemu energię elektryczną w skojarzeniu z ciepłem możliwości zbytu tej energii. Należy jednak mieć na uwadze, że zgodnie z art.1 Dyrektywy kogeneracyjnej celem tej regulacji jest zwiększenie efektywności energetycznej i poprawa bezpieczeństwa dostaw poprzez stworzenie ram dla wspierania i rozwoju produkcji ciepła i energii elektrycznej w układzie kogeneracji o wysokiej wydajności opartej na zapotrzebowaniu na

ciepło użytkowe i oszczędnościach w energii pierwotnej na wewnętrznym rynku energii, z uwzględnieniem specyficznych warunków krajowych. Cel ten może być realizowany przy udziale państwowego regulatora rynku - Prezesa URE. W tym zaś zakresie gdzie w grę wchodzi władcze oddziaływanie organów państwowych i możliwość nakładania kar pieniężnych to dyrektywa ta z całą pewnością ma zasięg oddziaływania w układzie wertykalnym - podmiot gospodarczy - państwo. Powód powołał się na zasadę bezpośredniego skutku wobec organu państwa jakim jest Prezes URE, a nie w układzie horyzontalnym podmiot prywatny - podmiot prywatny (obywatel - obywatel).

Jest poza sporem, że omawiana dyrektywa nie została implementowana do polskiego porządku prawnego w czasie, w którym powód wytwarzał energię podlegającą ocenie z punktu widzenia spełnienia ww. obowiązku. W takiej sytuacji przyjęcie bezpośredniej skuteczności dyrektywy jest w niniejszej sprawie konieczne. Zauważyć bowiem należy, iż w przypadku nieprawidłowej implementacji państwo członkowskie nie może powołać się w postępowaniu przeciwko jednostkom na własne zaniechanie wykonania obowiązków przewidzianych w dyrektywie (vide; orzeczenie ETS z dnia 5.04 1979r. Criminal proceeding v. Tullio Ratti 148/78 ECR 1979, s.01629)." Za bezpośrednią korzyść wynikającą z braku terminowej implementacji Dyrektywy kogeneracyjnej uznać należy karę pieniężną, która winna zostać uiszczona przez powoda, a która to kara nałożona Prezesa URE , zgodnie z art. 56 ust 2b Prawa energetycznego, stanowi dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, tj. państwowego funduszu celowego.

Z powyższych względów nie trafne jest stanowisko Prezesa URE w myśl którego wytworzona przez powoda energia nie spełniała wymagań przedstawionych w § 3 ust. 2 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Min. Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. oraz że jest brak podstaw do uznania, iż możliwe jest zaliczenie wytworzonej przez powoda energii do wypełnienia obowiązku o którym mowa w art. 9 ust. 8 ustawy Pr. Energetyczne.

Ustalona na podstawie opinii biegłego okoliczność wytworzenia przez powoda wymaganej ilości energii w wysokosprawnej kogeneracji czyni zbędnym rozważania na temat zasadności nieprzyjęcia przez powoda oferty zakupu tego rodzaju energii od Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w S.. Fakt wytworzenia przez powoda energii w wysokosprawnej kogeneracji w wymaganej ilości oraz jej odsprzedaż na rzecz odbiorców końcowych przesądzają o wypełnieniu przez niego obowiązku wskazanego w art. 9a ust 8 ustawy Prawo energetyczne.

Na rozprawie w dniu 27 stycznia 2015 r. pozwany powołał orzeczenia Sądu Najwyższego, które - według niego - zapadły w analogicznym stanie faktycznym i wspierać

miały stanowisko pozwanego w niniejszej sprawie. W szczególności pozwany powołał orzeczenia Sądu Najwyższego wydane w sprawach III SK 78/13, III SK 48/13, III SK 1/14 a także II ZT 2/09. Jednak w ocenie Sądu Okręgowego orzeczenia te zapadły w innych stanach faktycznych i jako takie nie wzmacniają argumentacji powoda.

Konkludując, w pełni uzasadnione jest stanowisko powoda, iż w niniejszej sprawie dopuszczalne było bezpośrednio zastosowanie Dyrektywy kogeneracyjnej. W konsekwencji należało przyjąć, iż powód spełnił obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 8 ustawy Prawo energetyczne.

Z powyższych względów, brak było podstaw do nałożenia na powoda kary pieniężnej, wobec czego na podstawie art. 479 indeks 53 § 2 k.p.c. orzeczono jak w punkcie I sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 202 r.) zasądzać od pozwanego, który przegrał proces, na rzecz powoda kwotę 477 zł tytułem zwrotu

kosztów procesu. Na kwotę tę złożyły się: opłata od odwołania w kwocie 100 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 377 zł.

SSO Ewa Malinowska